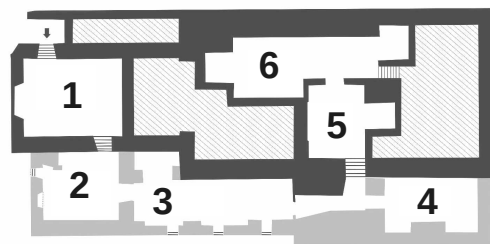

KAPUCÍNSKÁ HROBKA V BRNĚ

Vítáme vás v našem klášteře...

...a dovoďte, abychom se nejdříve představili. My kapucíni jsme křesťané a zavázali jsme se po celý svůj život **sloužit Bohu a lidem**. Žijeme v domech, kterým se říká **kláštery**, a svůj den trávíme modlitbou a prací. Poznáte nás podle **hnědého oděvu s kapucí**. Naše bratry kapucíny byste našli ve **108 zemích** po celém světě a celkem nás je asi deset tisíc.

Naše **hrobka** se nachází tady, přímo pod kostelem, kolem kterého jste k nám přišli.

Do českých zemí jsme přišli z italské Umbrie v roce 1599 a první klášter jsme si postavili v Praze na Hradčanech. Pak jsme se vydali do Brna, Rumburku, Olomouce a dalších měst.

A toto je **naš dům** tady v Brně. Uprostřed vidíte **kostel**, vpravo na něj pak navazují budovy **kláštera**. Jsme tu jen čtyři bratři, proto část budov slouží třeba jako kavárna, obchod nebo kanceláře. A z našich **zahrad** vznikl park, kam se také můžete jít podívat.

Než vstoupíme do hrobky, máme k vám jednu velkou prosbu:

V hrobce jsou pohřbeni naši bratři kapucíni a také naši přátelé, kteří nám různými způsoby pomáhali.

My k nim chováme úctu; chovejte se prosím na tomto místě s úctou i vy.

Děkujeme.

Naši zemřelí aneb Jak je to s mumiiemi

Možná vám vrtá hlavou, jak je možné, že se **těla našich zemřelých** během těch dlouhých let od jejich smrti **nerozpadla**. Je to tím, že jsme tady v hrobce měli šikovně vymyšlené větrání. Zkrátka, prouděním vzduchu se těla postupně vysušovala. Vlastně došlo k takové **přirozené mumifikaci**, kterou jsme ale samozřejmě při stavbě kostela nezamýšleli.

Nicméně je potřeba také říct, že v naší hrobce bylo v letech 1656–1784 **pohřbeno více než dvě stě lidí**, ale v mumifikované podobě se nám do dnešních dnů dochovalo jen čtyřicet.

1

Kaple slavného válečníka Františka barona Trencka

My kapucíni jsme se s baronem Trenckem potkali až na konci jeho života, a to **ve vězení na Špilberku**. Chodil tam za ním náš bratr Koloman a poskytoval mu lidskou i duchovní podporu.

A kdo vlastně byl baron Trenck? Vynikající válečník, velitel třítisícového vojska, jež ale bylo pověstné svou krutostí. A mu samotnému pro jeho velmi prudkou, nevyzpytatelnou a ctižádostivou povahu říkali **d'ábel Trenck**. Obávala se jich celá Evropa. Není tedy divu, že **měl baron Trenck hodně nepřátel**, kteří se ho chtěli zbavit.

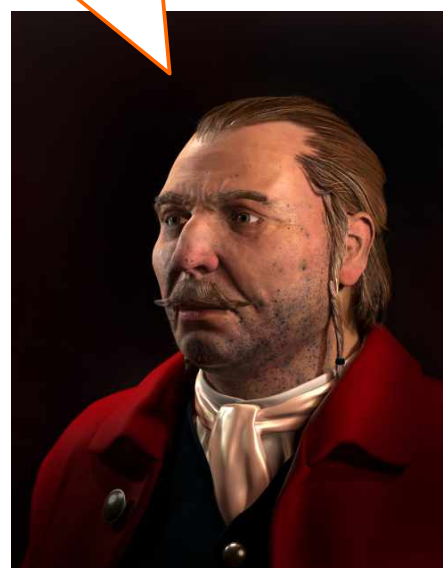
A tak skončil s **doživotním trestem** za zdmi pevnosti Špilberk. Teprve čas strávený ve vězení a zhoršující se zdraví pohnuly jeho svědomím a on začal **litovat svého nezřízeného života**. Jenže už bylo pozdě něco změnit. Chtěl tedy alespoň část svého majetku **odkázat na dobročinné účely**. A sám si přál být pohřbený v naší hrobce jako kající – na holou zem.

Vaši pozornost určitě přitáhla **mohutná rakev**, v níž baron Trenck leží. V roce 1872 mu ji pořídil jeho prasynovec z Vídně. Od té doby tedy Trenck odpočívá právě zde, v této kapli.

Všimněte si ještě krabičky uvnitř, je v ní **palec barona Trencka**. Za nejasných okolností mu byl totiž ukraden – to už byl ale Trenck samozřejmě řadu let po smrti. No a v roce 2017 se nám podařilo, že mu byl opět vrácen. A víte, kde se nakonec našel? V muzeu na Špilberku.

*Tak takto František Trenck **skutečně vypadal**. Odborníci na jeho portrétu pracovali s využitím **nejmodernějších technologií**.*

*Všimněte si těch černých teček, co má Trenck v obličeji. **Víte, co se mu stalo?** V jeho blízkosti totiž jednou vybuchl sud se střelným prachem a částičky tohoto prachu mu už ve tváři zůstaly natrvalo.*

Výlet do Prahy 17. století

Tyto kresby vytvořil jeden náš bratr kapucín, co tehdy bydlel v klášteře v Praze. V té době lidé v takových obrazech četli jako v knize. Rozuměli, co jim chtěl malíř říct. Podívejme se aspoň na pár symbolů.

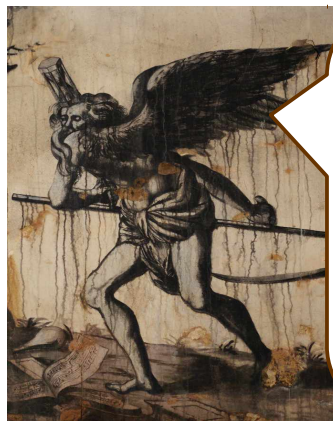
Máme tady ještě jednoho kostlivce, najdete ho? Je na obraze, který visí přímo naproti schodům do kaple. Ale pozor na něj, svou kuší míří přímo na vás!

2

Kostlivec je zobrazením smrti. Může mít v ruce kosu nebo třeba luk. Víte, proč ten náš drží tři šípy? Symbolizuje totiž smrt, která působí plošně. Například v době války, hladomoru nebo rozšíření neléčitelné nemoci.

Chronos ztělesňuje čas a bývá zobrazován s křídly. Umíte si představit, jak čas letí? Třeba během prázdnin? A poznáte, co má náš Chronos na hlavě? (Je to také symbol času...)

Zde leží Grimmovi, naši přátelé

Mořic Grimm byl náš soused. Hodně nám pomáhal, především s různými opravami a dostavbami klášteře. Byl totiž vyhlášeným stavebním mistrem. Jeho dva synové, **Jan a Jiří**, vstoupili mezi nás, kapucíny. No a další z Mořicových synů, **František**, šel ve stopách svého otce a stal se slavným architektem. Ale pomáhal i nám, kapucínům. Například opravil kostel a postavil novou knihovnu. Jeho syn **Mořic**, který dostal jméno po svém dědečkovi, se stal také kapucínem.

A takhle František Grimm vypadal. V rukou drží své stavební plány. A že jich tedy bylo!

Hrobka našich dobrodinců

Tady jsou pohřbeni další naši dobrodinci. Na tomto místě musíme dodat, že už po staletí **máme štěstí na dobré lidi, kteří nám různě pomáhají**. Dohromady tvoří velmi pestrou společnost. Třeba zde leží dva generálové, kteří veleli na Moravě, nebo rodina, jíž patřil hrad Veverží nedaleko brněnské přehrady.

Lidé, kteří zde leží, patřili za svého života k těm bohatým a společensky velmi důležitým. A právě k nim se vztahuje nápis vzadu na zdi **Sic transit gloria mundi**, česky **Tak pomijí světská sláva**. Co myslíte, co to znamená?

4

5 Naši přátelé, Barnabáš a Viktorie

Hned u stěny leží náš dobrý přítel a velký dobrodinec Barnabáš. On i jeho žena Viktorie nám hodně pomáhali. Vyřizovali na úradech nejrůznější záležitosti ohledně našeho kláštera a měli na starost i naše peníze.

Toto je jeden z darů manželů Barnabáše a Viktorie. Už jste je viděli, vzpomínáte? Hned v první místnosti, kde je pohřbený baron Trenck. Je to vzácný relikviář, tedy schránka na uložení ostatků (v tomto případě kostí). Ty ostatky patří ženě, která žila a zemřela v Římě před mnoha a mnoha lety.

U Barnabáše ještě chvíli zůstaňme. Podívejte se na tu velkou zděnou tumbu v rohu místnosti. Co myslíte, že se nachází uvnitř? Je to vlastně taková naše místní kostnice. Uložili jsme sem ostatky těch zemřelých a v naší hrobce pohřbených, jejichž těla se během let rozpadla.

6

Naši bratři kapucíni

Takto jsme dřív pohřbívali naše zemřelé bratry. Na holou zem, chudobně, ale s úctou a s láskou.

My kapucíni, stejně jako všichni křesťané, vnímáme **smrt jako bránu, kterou procházíme k Bohu**. Svůj poslední den očekáváme s radostnou důvěrou, že se konečně setkáme se svým Bohem. Když si vypomůžeme obrazem z přírody, pak těla našich bratří, která zde vidíte ležet, jsou jako prázdné kukly, z nichž motýli (duše bratří) **vylételi k novému životu**. Jednou se s nimi **opět setkáme**, u Boha.

V této hrobce jsme pohřbívali v letech 1656–1784. Kam jsme ale ukládali své zemřelé potom? Napovědět vám může panel na zdi. Jsou tam i další zajímavosti. Třeba to, že jsme v Brně měli hrobky dokonce dvě.

A proč jsme vlastně naši hrobku otevřeli veřejnosti?

Zdá se nám totiž důležité lidem ukazovat, jak je ten náš život pomíjivý. Ne kvůli tomu, abychom z toho byli smutní, ale proto, abychom si dokázali života vážit a nepromarnili zbytečnými nebo špatnými věcmi čas, který nám byl dán.

A tak vám přejeme život plný lásky, přátelství a dobrých skutků. Děkujeme vám za návštěvu.